

LADISLAV ZIBURA

VŠECHNY CESTY,
KAM JSEM VZAL RODINU

Kniha
Zlín

**S RODINOU KOLEM
ANNAPURNY**

Sny se rodí v posteli

Když se mě někdo ptá, co ve mně probudilo sny o cestování, opakuji vždycky totéž. Byl to můj táta, který mi četl před spaním. Už ve dvou letech jsem vedle něj ležel v posteli, zapřený o své drobné lokty, a očima hlтал černobílé ilustrace plné pralesů, lvů a zaoceánských lodí. Táta mi k nim jako živá audiokniha četl texty Julese Vernea, Jaroslava Foglara či Františka Běhouňka. Pohádkovou knížku mi za celé dětství přečetl jedinou a ještě mi kladl na srdce, ať o tom ve školce nikomu neříkám. Tou knihou byl *Neználek ve Slunečném městě* a já své mlčení prolamuji teprve teď.

Až donedávna jsem si myslel, že za čtením dobrodružných příběhů stál nějaký tátův hlubší plán. Že ze mě chtěl vychovat mladého dobrodruha, který se vydá na místa, kam jeho generace nemohla. Znovu se ale ukázalo, že jenom podceňuji jeho pragmatičnost. „Dobrodružné knihy jsem ti četl proto, že mě pohádky nebavily,“ vysvětlil mi nedávno.

Mohl jsem se tomu jenom zasmát. Byl to ten stejný otec, který mě nechal pokřtít, i když sám do kostela nechodí. Když jsem se ho v dospělosti zeptal, proč to udělal, důvod vypálil okamžitě. „Kdyby Bůh náhodou existoval, mohlo by se ti to hodit.“

Stalo se to tedy spíše omylem, každopádně moje první dětské představy a sny formovaly právě dobrodružné knihy. Díky mořeplavcům Františka Běhouňka už od dvou let miluji plavbu na lodi, kvůli pravěkým lovcům Eduarda Štorcha se zase od čtyř let bojím smrti. Díky Jaroslavu

Foglarovi jsem už první přátelství ve školce bral jako závazek na věčné časy. A díky Marku Twainovi jsem věděl, že dětství je jen dlouhé čekání na to, až člověk bude moci konečně vypadnout z domova.

Celý můj život je příběhem neúcty k autoritám a touhy po svobodě pirátských rozměrů. Rodiče to naštěstí brzy pochopili a nikdy se mi nesnažili cokoli zakazovat, protože věděli, že by se to stejně nesetkalo s úspěchem. Namísto toho mě vždycky podporovali a vycházeli mi vstříc. Díky tomu jsem je nikdy nezařadil do kolonky nenáviděných autorit a vnímal je spíš jako spolubydlící.

Při jedné z výprav, které jsem si jako dítě vysnil, jsem dokonce počítal s jejich aktivní účastí. Inspirovala mě k ní kniha *Švýcarský Robinson* od Johanna Davida Wyse. Vy tohle dílo z počátku 19. století nejspíš neznáte, já ho ale zbožňoval. A nebyl jsem sám; knihu si prý jako dítě zamiloval dokonce i Jules Verne. Vůbec bych se nedivil, kdyby mu ji táta četl před spaním.

Wyssův příběh je klasickou robinsonádou s jedním neobvyklým prvkem – na ostrově ztroskotá otec, matka a čtyři synové. To je tolik trosečníků, že se v pátek musejí bát chodit ven. A taky víc dobrodružství, než obvyklou rodinu potká za celý život, což dráždilo mou fantazii.

Už od malička jsem si říkal, že bych se svými rodiči rád zažil něco podobného. Tahle představa se mnou přežila i pubertu a jako dobrý nápad mi připadala ještě v dospělosti. Jen jsem ji lehce upravil a rozhodl se oželeť motiv ztroskotání. Ne že by snad byl takový problém ho zařídit – kdybych kormidloval já, byla by to jen otázka času. Mamince se ale dělá na lodi špatně a táta by se bál, že si namočí foťáky. A tak jsem snil prostě jen o tom, že se spolu jednou vydáme na nějakou dalekou cestu.

Jako by to rodiče tušili, začali se sami připravovat a sbírali cestovatelské zkušenosti. Sotva jsem odešel z domova studovat vysokou školu, vyletávali z rodného hnízda taky. Třikrát se vydali na pěší pouť do Santiaga de Compostela, postupně navštívili všechny přátele žijící v zahraničí a zároveň pracovali na své schopnosti se ve světě domluvit. Zejména táta se pro jazyky nadchnul natolik, že začínal s angličtinou i několikrát do roka.

Před pár lety jsem se táty vyptával, co je k jejich cestovatelskému nadšení přivedlo.

„No přece ty,“ vysvětlil mi otec.

„Chtěli jste pochopit zálibu svého syna?“ zajímal jsem se.

„To taky,“ přitakal táta, „hlavně už jsme ti ale nechtěli závidět, až nám zase budeš líčit, kde všude jsi byl.“

A tak jsem cestoval já, cestovali moji rodiče... a bylo jen otázkou času, kdy se vydáme do světa společně. Poprvé se tak stalo v říjnu 2018 – tehdy mi bylo šestadvacet let, tátovi devětapadesát a maminka už sedmnáctým rokem vypadala na čtyřicet. S nadsázkou rád říkám, že jsem rodičům společnou cestu nadělil k Vánocům, protože jsem nestihl nakoupit dárky. Je to sice pravda, ale za naší společnou cestou stála ještě trochu hlubší úvaha.

Za tu dobu, co cestuji, jsem po celém světě viděl spoustu ohromující krásy. A řekl bych, že nejvíc mě zasáhl Nepál. Nikdy nezapomenu na okamžik, kdy jsem poprvé spatřil osmitisícovku. Ve světle zapadajícího slunce zářila jako drahokam a byla ještě vyšší a krásnější, než jak jsem si ji představoval. Tehdy jsem si sedl na kamennou zídku a dlouho si ji prohlížel. V hlavě se mi přitom usídlila jedna myšlenka:

Kdybych tohle neviděl, můj život by nebyl kompletní.

Když jsem se pak v září vrátil do Česka a vyprávěl o Himálaji rodičům, došlo mi, že ho nejspíš nikdy nespatřím. Za pár let měli jít do důchodu a takhle daleko nikdy neletěli. Táta sice o Nepálu vždycky snil, ale o žádné plánované cestě nemluvil. A mně najednou přišlo hrozně líto, že tuhle krásu neuvidím. Zároveň jsem si už dlouho říkal, jak by bylo fajn vyrazit s rodiči někam daleko a takhle v dospělosti se pobavit o všem, co jsme si ještě nikdy neřekli. Takže jsem jim slíbil, že kdyby se někdy chtěli vydat do Nepálu, rád tam pojedou s nimi. Přemýšleli o tom dva roky – tak dlouho, až už jsem na to zapomněl i já sám. Když jsem jim na Vánoce 2017 nabídl, že je příští rok vezmu někam s sebou, na Nepál jsem ani nepomyslel. Ale pro rodiče to byl poslední impuls, na který čekali.

„Pojedme do Nepálu,“ řekla tehdy maminka. A tak jsme začali plánovat.

Znovu jsem přitom v duchu musel smeknout před tím, jak silná moje máma je. Táta snil o cestování odjakživa, a protože má půlku rodiny z východu Slovenska, jen tak něco ho nerozhází. Ostatně dědeček byl horník a za minulého režimu díky různým družbám zcestoval půlku Sovětského svazu. Maminka ale pochází z docela jiného prostředí. Babička byla opatrná intelektuálka, která cestování, nové věci a vůbec jakoukoli nejistotu upřímně nenáviděla.

Moje maminka celý život miluje čistotu, klid a stabilitu. Přesto se rozhodla jet do Nepálu, který ztělesňuje pravý opak těchto hodnot. Věděla

totiž, jak moc o to stojí můj táta. Začali spolu chodit už během tanečních a i po bezmála půlstoletí vztahu jsou zvyklí dělat úplně všechno společně. A to opravdu každý den. Když nám jednou táta přijel do Prahy pomoci se stěhováním, konstatoval, že noc bez maminky tráví poprvé po patnácti letech. Během večera si několikrát zavolali.

Bylo tedy jasné, že do Nepálu pojedou buď oba, nebo ani jeden z nich. Maminka zvolila tu odvážnější možnost, přestože věděla, že se na cestě bude muset postavit všemu, co ji znepokojuje. A kdyby byla tušila, že Nepálem jejich série dobrodružných výprav teprve začne, rozhodla by se úplně stejně. Má totiž tátu ohromně ráda a chce mu plnit jeho sny.

Jestli je někdo skutečným hrdinou našich rodinných výprav, je to moje maminka.

Když se dítě stane průvodcem

Rodinnou výpravu do Himálaje jsem naplánoval na pět týdnů a naším hlavním cílem bylo projít pěší okruh kolem Annapurny. Jedná se o jeden z nejhezčích a také nejoblíbenějších treků v Nepálu, který vás sice vyvede do 5 416 metrů nad mořem, ale zároveň nevyžaduje žádnou velkou sportovní přípravu. Jednoduše šlapete do kopce a nesmíte to dělat moc rychle, abyste se náležitě aklimatizovali. Každý večer přitom spíte pod střeškou ve své lodži a kocháte se z ní výhledy na střechu celého světa. Sprchu si přitom můžete dopřát klidně dvakrát denně.

Takhle nějak jsem trek představil mamince. Přiznávám, vynechal jsem některé detaily, které jí podle mě nebylo zapotřebí sdělovat předem. Věděl jsem totiž, že je na cestě jistě nepřehlédne. Nezmínil jsem tak například skutečnost, že v noci v horách mrzne a v lodžích se netopí, protože není čím. Neupřesňoval jsem ani teplotu vody ve sprše – ta se vždy liší v závislosti na tom, z jakého potoka pochází. Kromě toho jsem zamlčel také aklimatizační výstupy, které spočívají v tom, že od rána šplháte do kopce, abyste odpoledne mohli sestoupit dolů a přespat na stejném místě jako den předtím.

Naše cesta začala 25. září 2018 na pražském letišti Václava Havla. Bylo toho tolik, co jsem chtěl rodičům ukázat! Moc jsem se těšil, že budu na pět týdnů jejich průvodcem. A přiznávám, taky jsem se chtěl trochu vytáhnout, jak moc se ve světě vyznám. Začali jsme mým prvním cestovatelským esem v rukávu – letištním salonkem. Tam jsme pojedli

**S TÁTOU A MÁMOU
DO AFRIKY**

**SVATEBNÍ CESTA
DO DŽUNGLE**

